

спеціалізацію «географія і краєзнавчо-туристична робота») зможуть використовувати здобуті знання й навички спортивної туристської підготовки в подальшій практичній діяльності.

Отже, можна сформулювати ряд **висновків** щодо конкретних кроків у вирішенні проблеми підготовки громадських туристських кадрів:

- 1) сприяння керівництва вищих навчальних закладів організації в роботі туристських клубів, гуртків, секцій, забезпечення матеріальної бази для проведення туристських походів;
- 2) організація й систематичне функціонування на базі вузів спеціальних курсів, факультативів з туристської підготовки організаторів спортивного туризму та інструкторів дитячо-юнацького туризму.
- 3) активна участь старшого покоління досвідчених туристів у підготовці громадських туристських кадрів.

Література:

1. Блистів Т. До питання формування змісту туристичної освіти в фізкультурних закладах освіти //Праці II Міжнар. конгресу "Інформатизація рекреаційної та туристичної діяльності".- Трускавець: ДНДПІ, 2003. – С. 194-198.
2. Остапчук В.В. Підготовка і проведення туристського походу: Навчальний посібник.-Ніжин: Вид-во НДУ імені М. Гоголя, 2007. – 89 с.
3. Спортивний туризм //Інформаційно-методичний вісник ФСТУ. Вип. 4, Київ, 2002. – 85 с.

ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА ЯК ОДИН ІЗ ЕТАПІВ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ ЗДІБНОСТЕЙ СТУДЕНТІВ

Ірина Грибовська, Галина Маланчук, Роман Круховський
Львівський державний університет фізичної культури

Професійну підготовку студентів до майбутньої спортивно-педагогічної діяльності потрібно розглядати як цілісне явище, інтегральну ознаку, яка включає формування і розвиток спеціальних здібностей, умінь, навичок [2, 3].

Одним із етапів безперервної освіти студентів університетів вищих навчальних закладів фізичного виховання і спорту є

педагогічна практика в загальноосвітніх школах. Вона виступає як продовження навчання студентів і є суттєвою формою перевірки роботи професорсько-викладацького складу вузу, а також є ступенем засвоєння студентами пройденого програмного матеріалу і рівня сформованості у них педагогічних здібностей.

Загалом проблеми професійної підготовки майбутніх фахівців фізичного виховання та спорту в сучасних умовах обумовлені подоланням суперечностей між вимогами інформаційного суспільства до професійної підготовки майбутніх фахівців фізичного виховання та спорту; їх кваліфікацією відповідно до освітньо-кваліфікаційного рівня; процесами гуманізації педагогічної науки і практики щодо забезпечення відповідної фізкультурної освіти та їх висвітленням у професійній підготовці майбутніх фахівців фізичного виховання і спорту; потребами професійної підготовки майбутніх фахівців сфери фізичної культури і спорту та інші [4].

Проблема відповідності підготовки фахівців сучасним вимогам і потребам практики набуває все більшої актуальності. Впровадження ступеневої системи підготовки фахівців у заклади фізичного виховання і спорту дозволяє здійснювати її для різного освітнього рівня та спрямованості, що зумовлено змінами соціально-економічного становища в країні. У зв'язку з цим, слід ретельно переглянути систему організації та змісту навчання, з точки зору формування у майбутніх фахівців вмінь і навичок саме практичного вирішення професійних завдань [1].

В зв'язку з цим, метою нашого дослідження було вивчення передумов формування готовності до професійної діяльності майбутніх фахівців фізичного виховання і спорту в умовах педагогічної практики.

Для вирішення поставленої мети нами використовувалися наступні методи дослідження: теоретичний аналіз та узагальнення даних літератури, соціологічні методи, педагогічні спостереження і методи математичної статистики.

У дослідженні прийняли участь студенти III курсу факультету фізичного виховання ЛДУФК та вчителі фізичного виховання ЗОШ м. Львова.

Так, проведене нами опитування вчителів фізичного виховання дозволило виявити, що зміст їх колишньої підготовки у ВНЗ фізичного виховання і спорту відповідає особливостям професійної

діяльності у загальноосвітніх школах (62% експертів). На думку лише 10% опитаних відповідність названого змісту відсутне.

Нас також цікавила думка вчителів, щодо проблем, з якими вони зустрілися у перші роки роботи у школі. І переважна більшість (55%) вказали на проблему відсутності досвіду спілкування з дітьми різних вікових груп та погану матеріальну базу; 24% - скаржилися на відсутність засобів наочності, а 17,5% - мали недостатньо знань з питань індивідуальної роботи на уроці. Хотілось би відзначити, що жоден експерт не наголосив, на тому що мав недостатні знання з питань оцінки рівня фізичної підготовленості учнів.

Таким чином, на початковому етапі своєї професійної діяльності більшість фахівців мали недостатню теоретичну і практичну підготовку.

Окрім того, більшість учителів (64%) визначили пріоритетність предметів „Педагогіка” і „Психологія” у підготовці до роботи з дітьми.

Нас цікавила також думка студентів про їхню підготовку у ВНЗ фізичного виховання і спорту до проходження педагогічної практики в школі. Так, опитування студентів, після проходження ними традиційно запланованої педагогічної практики на III курсі дозволило отримати наступні результати.

На питання: „З якими проблемами Ви зустрілися під час проведення фізкультурних занять?” більшість студентів (64,2%) наголосили на відсутності досвіду спілкування з учнями різних вікових груп; 16,5% студентів відзначили недостатню матеріальну базу для занять

Щодо характеристики недоліків власної підготовки під час педагогічної практики, то переважна більшість студентів (78,5%) самокритично зазначили як проблему, невміння здійснювати диференційований підхід на уроці та проводити заняття з учнями, які мають різний рівень фізичної підготовленості. В середньому 25,9% студентів надмірно хвилювалися під час занять. Більше половини студентів не правильно обирали місце для показу вправи коли проводили уроки з молодшими школярами.

Серед позитивних сторін, які на думку студентів, вони продемонстрували під час педагогічної практики в загальноосвітніх школах, було доброзичливе ставлення до дітей (63,9% респондентів). Разом з тим, методисти і вчителі не відзначили прояву ініціативи студентів у проведенні позаурочних форм занять.

Оцінка власного рівня підготовки до педагогічної практики показала, що більшість респондентів її оцінюють позитивно. Так, 62,6% студентів зазначили, що вона відповідає оцінці „5”; 34,0% - на „4” і лише 3,4% студентів оцінили свою готовність на оцінку „3” (рис. 1).

Рис. 1. Оцінка рівня підготовки студентів до педагогічної практики

Таким чином, проведені дослідження спонукають нас до пошуку шляхів оптимізації підготовки майбутніх фахівців фізичного виховання і спорту в умовах педагогічної практики в школі.

Література:

1. Лахманюк Т.В. Ступенева система підготовки фахівців у фізкультурних вузах України // Концепція підготовки спеціалістів фізичної культури та спорту в Україні: Матеріали I Респ. конф. – Луцьк, 1994. – С. 219-220.
2. Ніфака О. Впровадження професійної підготовки майбутніх вчителів фізичної культури на основі інтегрованого підходу // Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві: Зб. наук. пр. ВДУ ім. Леся Українки. – Луцьк, 2002. – Т. 1. – С. 86-88.
3. Ніфака Я.М. Підготовка студентів факультету фізичної культури до фізкультурно-оздоровчої роботи: Автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання і спорту: 24.00.02 / Вол ДУ. – Луцьк, 2000. – 21 с.
4. Сущенко Л., Маліков М. Про педагогічні технології, спрямовані на особистісно орієнтований підхід до професійної підготовки майбутніх фахівців фізичного виховання та спорту // Наукові записки. Сер.: Педагогіка. – Т., 2004. – №4. – с. 121-124.